

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

III Liceum Ogólnokształcące
im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej
w Łomży

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne	3
2. Charakterystyka środowiska wychowawczego	4
3. Cele wychowawcze	6
4. Wartości.....	7
5. Zadania szkoły realizowane w procesie wychowawczym	8
6. Sylwetka absolwenta	10
7. Ewaluacja Programu Wychowawczego	11

I. PODSTAWY PRAWNE

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty regulujące pracę szkoły:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 357);
- Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. 2006 nr 97, poz. 674 ze zm.);
- Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.;
- Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r.;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2009 nr 4, poz. 17);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113);
- Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” na lata 2014-2018;
- Rządowy Program wspomagania organów prowadzących szkoły „Bezpieczna +” na lata 2015-2018;
- Statut III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży z dnia 20 stycznia 2009 r. (Nowelizacja z dnia 27 marca 2012 r.);
- Koncepcję Pracy III Liceum Ogólnokształcącego w Łomży.

II. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

Szkoła jest istotnym środowiskiem wychowawczym. Wychowanie jest świadomym, zaplanowanym, celowym działaniem całej społeczności szkolnej, zakładającym również współpracę z najbliższym środowiskiem ucznia, przede wszystkim z rodzicami. Wszyscy pracownicy szkoły – dyrekcja, nauczyciele, obsługa, administracja – są wychowawcami, wychowują swoją osobowością, postawą i zachowaniem.

Podmiotami w pracy wychowawczej szkoły są:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele i wychowawcy,
- nauczyciele bibliotekarze,
- pedagodzy szkolni,
- psycholog szkolny,
- pielęgniarka szkolna.

Rola uczniów:

- korzystanie ze stworzonych warunków do nauki,
- aktywne uczestniczenie w procesie uczenia się,
- dbanie o swoje zdrowie i bezpieczeństwo,
- budowanie właściwych relacji między sobą,
- przestrzeganie, respektowanie praw i obowiązków zawartych w dokumentach szkolnych.

Uczniowie mają prawo do wszechstronnej pomocy ze strony pozostałych podmiotów procesu wychowania. Wszyscy uczniowie szkoły wybierają spośród siebie Samorząd Uczniowski, który jest reprezentacją ogółu uczniów w szkole.

Rola Samorządu Uczniowskiego:

- rozwijanie samodzielności i samorządności uczniów,
- budowanie więzi i poczucia wspólnoty,
- promowanie aktywności uczniów,
- promowanie konstruktywnych postaw i wartości,
- inicjowanie działań kulturalnych, oświatowych, profilaktycznych, sportowych oraz rozrywkowych zgodnych z potrzebami uczniów.

Rola rodziców:

- motywowanie dzieci do nauki i aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- pomoc w organizacji imprez i uroczystości klasowych, szkolnych,
- przeciwdziałanie negatywnym zachowaniom dzieci,
- współpraca z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem i psychologiem szczególnie w sytuacjach trudnych i konfliktowych,
- ponoszenie odpowiedzialności za wychowanie i rozwój dziecka.

Rodzice są pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami w życiu człowieka. Wobec ich działań wychowawczych szkoła pełni rolę wspierającą. Jednocześnie rodzice biorą udział w działaniach wychowawczych szkoły. Mają oni prawo aktywnie włączać się w pracę szkoły działając w Radzie Rodziców i Stowarzyszeniu Przyjaciół Szkoły.

Rola nauczycieli:

- wyposażenie wychowanków w wiedzę i umiejętności niezbędne do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych,
- kształtowanie atmosfery rzetelnej pracy, życzliwości i przyjaźni wśród uczniów,
- rozbudzanie u uczniów postawy aktywności i samodzielności w uczeniu się oraz przejmowania odpowiedzialności za swoje wykształcenie i zachowanie,
- współpraca z rodzicami w zapewnieniu bezpieczeństwa i warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów.

Nauczyciele, pełniący funkcję wychowawcy oddziału, są odpowiedzialni za koordynowanie działań wychowawczych w danej klasie. Wszyscy nauczyciele uczący w szkole tworzą zespół wychowawczy.

Rola zespołu wychowawczego:

- wspieranie się w pracy wychowawczej,
- opracowywanie wspólnych strategii działań w poszczególnych klasach,
- rozwiązywanie problemów dotyczących klas i uczniów,
- współpraca z rodzicami.

Rola pedagogów i psychologa:

- współpraca ze wszystkimi podmiotami w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w pracy wychowawczej,
- pomoc wychowawcom w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów,
- analizowanie przyczyn niepowodzeń i trudności uczniów,
- organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatnej do potrzeb uczniów.

Wszystkie podmioty współpracują ze sobą w procesie wychowania.

Współpraca polega na:

- dokonywaniu diagnozy potrzeb uczniów,
- informowaniu o sukcesach, porażkach, osiągnięciach i problemach uczniów,
- tworzeniu przyjaznej atmosfery sprzyjającej umacnianiu więzi ze szkołą i budowaniu tradycji placówki,
- promowaniu odpowiednich postaw i wartości,
- korygowaniu niewłaściwych postaw i zachowań,
- rozwiązywaniu problemów,
- wypracowaniu wspólnych strategii postępowania.

W realizacji zadań wychowawczych szkołę wspomagają instytucje zewnętrzne, np.: Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Urząd Miejski, Powia-

towa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Komenda Miejska Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Powiatowy Urząd Pracy, Kościół, organizacje charytatywne, placówki promujące zdrowie i placówki kultury.

III. CELE WYCHOWAWCZE

1. Wszechstronna pomoc wychowankom w osiągnięciu dojrzałej osobowości,
2. Wspomaganie rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich predyspozycji psychicznych, emocjonalnych, intelektualnych, środowiska rodzinnego i kulturowego,
3. Tworzenie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz wspieranie ich w wyborze dalszej drogi życiowej.
4. Rozwijanie dociekliwości poznawczej, samodzielności i kreatywności myślenia oraz poczucia konieczności nieustannego rozwoju.
5. Przygotowanie uczniów do roli odpowiedzialnych członków społeczeństwa respektujących wartości uniwersalne i przestrzegających norm współżycia społecznego.
6. Przygotowanie do wyborów życiowych w oparciu o system uniwersalnych wartości moralnych.
7. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich przy jednoczesnym otwarciu na wartości innych kultur Europy i świata.
8. Budowanie więzi międzypokoleniowych w rodzinie, szkole, społeczności lokalnej.
9. Modelowanie pożądaných zachowań społecznych.
10. Kształtowanie kultury osobistej, postawy szacunku dla innych wyrażanej w słowach, wyglądzie, dbałości o najbliższe otoczenie.
11. Wyrabianie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, kształtowanie postawy dialogu i umiejętności współdziałania.
12. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych.
13. Integrowanie całej społeczności szkolnej.
14. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, podmiotowych relacji uczniów i nauczycieli oraz nauczycieli i rodziców.
15. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców.

IV. WARTOŚCI

Program wychowawczy uwzględnia wartości uznane przez członków społeczności III Liceum Ogólnokształcącego za ważne dla procesu wychowawczego. Zostały one wyłonione w diagnozie przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Wszystkie grupy społeczności szkolnej cenią sobie wartości związane ze wzmacnianiem więzi międzyludzkich, głównie rodzinnych oraz poczuciem bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.

Dla uczniów najważniejsze są:

- rodzina,
- miłość,
- przyjaźń,
- bezpieczeństwo,
- poczucie własnej wartości.

Rodzice za najważniejsze w wychowaniu uważają:

- bezpieczeństwo dzieci,
- wartości rodzinne,
- szacunek dla innych,
- uczciwość,
- rozwój poznawczy.

Inne wartości istotne w procesie wychowawczym, zawarte m. in. w poprzednim Szkolnym Programie Wychowawczym i Koncepcji Pracy III Liceum Ogólnokształcącego to:

- prawda,
- mądrość,
- tolerancja,
- wrażliwość,
- odpowiedzialność,
- partnerstwo.

V. ZADANIA SZKOŁY REALIZOWANE W PROCESIE WYCHOWAWCZYM

Biorąc pod uwagę cele wychowania, wartości, na których się opieramy, etap rozwoju naszych wychowanków, zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniając wszystkie aspekty wychowania, pragniemy:

- **wspomagać** uczniów w osiągnięciu przez nich pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej;
- **kształtować** postawy spełniające wymagania i oczekiwania społeczne;
- **zapobiegać** zagrożeniom, które pojawiają się na drodze rozwojowej;
- **korygować** przejawy zachowań dysfunkcyjnych.

ZADANIA	SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW WYCHOWAWCZYCH
Wspomaganie naturalnego rozwoju młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> ▪ promowanie wartości edukacji, inspirowanie do wysiłku intelektualnego, rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań uczniów, ▪ aktywizowanie uczniów w procesie edukacyjnym, zachęcanie do przejmowania odpowiedzialności uczniów za własny proces uczenia się, ▪ dostrzeganie i nagradzanie działań, inicjatyw i sukcesów edukacyjnych, sportowych i artystycznych uczniów; ▪ przygotowanie do świadomego wyboru kierunku studiów i przyszłego zawodu, umożliwienie poznania swoich predyspozycji, mocnych stron i ograniczeń; ▪ zachęcanie i przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach, projektach, zawodach i turniejach sportowych oraz prezentacja ich osiągnięć na forum szkoły, ▪ rozpoznawanie możliwości rozwojowych uczniów i ich zainteresowań, ▪ indywidualizowanie wymagań edukacyjnych, organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów mających trudności oraz uczniów zdolnych, ▪ zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzenie w szkole życzliwej i przyjaznej atmosfery opartej na zaufaniu i wzajemnym szacunku, ▪ podmiotowe traktowanie uczniów oraz indywidualizowanie procesów wychowawczych i dydaktycznych, ▪ kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa; ▪ konsekwentne wdrażanie do przestrzegania zasad i norm kulturalnego zachowania się w szkole i środowisku pozaszkolnym i dbania o kulturę języka, ▪ motywowanie uczniów do udziału w uroczystościach i konkursach szkolnych oraz pozaszkolnych, ▪ zachęcanie i angażowanie uczniów do działań prospołecznych, rozwijania samorządności uczniowskiej i aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły, ▪ promowanie postaw etycznych w sporcie,

ZADANIA	SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW WYCHOWAWCZYCH
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ upowszechnianie wiedzy o prawach człowieka, ▪ rozwijanie szacunku i tolerancji dla różnych poglądów, przekonań i wartości, ▪ rozwijanie postaw empatycznych, zachęcanie do udziału w akcjach charytatywnych, wolontariacie, pomocy koleżeńskiej, ▪ kształtowanie postaw patriotycznych, ▪ podtrzymywanie i pielęgnowanie tradycji szkolnych, dbanie o wizerunek i promocję szkoły w środowisku lokalnym, ▪ akcentowanie wartości życia rodzinnego, podtrzymywanie tradycji rodzinnych;
Zapobieganie - profilaktyka zachowań ryzykownych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, ▪ upowszechnianie wśród uczniów i rodziców znajomości dokumentów regulujących pracę szkoły (Statutu III LO, Koncepcji Pracy III LO, Regulaminu III LO, Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki), ▪ współpraca z rodzicami i zachęcanie ich do aktywnego udziału w życiu szkoły, podejmowanie wspólnych działań wychowawczych szczególnie w sytuacjach problemowych, ▪ podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli, ▪ promowanie zdrowego stylu życia i wyrabianie poczucia odpowiedzialności za otaczające środowisko, ▪ upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń współczesnego świata (chorób cywilizacyjnych, uzależnień), ▪ organizowanie zajęć integrujących społeczność szkolną, ▪ dobór tematyki godzin wychowawczych do potrzeb poszczególnych grup wychowawczych, ▪ realizowanie programów i akcji profilaktycznych, ▪ edukowanie uczniów i rodziców na temat konsekwencji moralnych i prawnych w przypadku podejmowania działań ryzykownych przez uczniów, ▪ doskonalenie umiejętności interpersonalnych uczniów, umiejętności komunikowania się, słuchania, dialogu, argumentacji, ▪ kształtowanie postaw asertywnych, ▪ rozwijanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej, modelowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji między uczniami, ▪ współpraca z różnymi podmiotami wspierającymi szkołę w procesie wychowania (samorządem miejskim, Policją, MOPS, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, wyższymi uczelniami i in.),

ZADANIA	SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW WYCHOWAWCZYCH
Korygowanie niewłaściwych postaw i zachowania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspieranie rodziców w działaniach wychowawczych, informowanie i bogacenie wiedzy o możliwych zagrożeniach, sposobach zapobiegania i rozwiązywania sytuacji problemowych, ▪ wpajanie uczniom konieczności respektowania norm społecznych, rozwijanie umiejętności dokonywania właściwej oceny własnych zachowań a także ich korygowanie, ▪ wdrażanie do przestrzegania zasad wynikających ze Statutu i Regulaminu III LO i stosowanie przewidzianych konsekwencji za ich łamanie, ▪ upowszechnianie wśród uczniów, nauczycieli i rodziców znajomości procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, ▪ podejmowanie działań wychowawczych mających na celu wzmacnianie właściwych zachowań i eliminowanie zagrożeń, ▪ prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących konsekwencji prawnych podejmowanych przez uczniów zachowań ryzykownych, ▪ organizowanie pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji losowej i materialnej, ▪ zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, różnych możliwości spędzania wolnego czasu, ▪ podejmowanie działań interwencyjnych i mediacyjnych w sytuacjach kryzysowych.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent naszego liceum:

W sferze społecznej:

- jest przygotowany do życia w społeczeństwie i rodzinie, zna i szanuje zasady w nich obowiązujące,
- jest świadomy wypełniania różnych ról społecznych,
- potrafi porozumiewać się i współpracować z innymi, angażuje się w życie społeczne,
- potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych, rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej.

W sferze edukacyjnej:

- jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
- jest przygotowany do podjęcia dalszej edukacji,
- dba o swój rozwój intelektualny,
- jest kreatywny, potrafi odnaleźć się w zmieniającym się świecie, z otwartością podchodzi do wszelkich przemian,
- umie korzystać ze źródeł informacji i potrafi krytycznie interpretować fakty,
- sprawnie posługuje się nowoczesnymi środkami komunikacyjnymi i informatycznymi,
- jest przygotowany do komunikowania się w językach obcych.

W sferze wartości:

- posiada ukształtowany konstruktywny system wartości,
- szanuje siebie i innych, wykazuje postawę tolerancji dla różnorodności przekonań, poglądów i wartości,
- ma wysokie poczucie godności i niezależności,
- jest człowiekiem wrażliwym na krzywdę i reaguje na przejawy zła,
- potrafi świadomie dokonywać wartościowych moralnie i etycznie wyborów,
- zna i szanuje historię, kulturę, tradycje narodowe i regionalne, nadając szczególną wartość tradycji szkolnej związanej z patronem.

W sferze kulturowej:

- przestrzega zasad kultury i dobrego zachowania,
- posługuje się poprawną polszczyzną,
- dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, jest świadomy zagrożeń cywilizacyjnych;
- jest wrażliwy na piękno,
- szanuje pracę swoją i innych ludzi,
- czuje się odpowiedzialny za środowisko naturalne.

VII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Realizacja celów i zadań programu wychowawczego powinna być systematycznie monitorowana. Treści w programie mogą być aktualizowane i modyfikowane zgodnie z potrzebami. Ocena efektów realizacji programu wychowawczego będzie zawarta w sprawozdaniach semestralnych i rocznych, raportach z ewaluacji pracy szkoły, analizach ankiet, podsumowaniach działań edukacyjnych i wychowawczych.

Wskaźniki ewaluacji Programu Wychowawczego:

A. Ilościowe:

- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych,
- liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
- liczba uczniów biorących udział w konkursach, liczba finalistów, laureatów,
- liczba przedsięwzięć, imprez, wycieczek organizowanych przez szkołę,
- liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły, uczestniczących w zebraniach i uroczystościach.

B. Jakościowe

- aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i w wydarzeniach pozaszkolnych,
- samopoczucie uczniów w szkole w klasie,
- frekwencja uczniów, przyczyny absencji,
- postępy w nauce, przyczyny niezadowolających wyników edukacyjnych,
- współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

SPP zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu.....

Podpis przewodniczącego Rady Rodziców.....

SPP zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski w dniu.....

Podpis przewodniczącego Samorządu Uczniowskiego.....

SPP zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu w dniu.....

Opracował zespół:

Krystyna Orzechowska-Gryguc , Agnieszka Domitrz,
Iwona Batko, Wojciech Pietruszewski, Monika Raciborska